

KỂ CHUYỆN NHÀ VÔ ĐỊCH

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Dựa vào lời kể của thầy (cô) và tranh minh họa, HS kể lại được từng đoạn của câu chuyện bằng lời người kể, kể được toàn bộ câu chuyện bằng lời của nhân vật Tôm Chíp.

2. Hiểu nội dung câu chuyện ; trao đổi được với các bạn về một chi tiết trong truyện, về nguyên nhân dẫn đến thành tích bất ngờ của Tôm Chíp, về ý nghĩa câu chuyện.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

- Tranh minh họa truyện trong SGK.
- Máy cát-xét và băng ghi âm lời kể câu chuyện *Nhà vô địch* của một nghệ sĩ hoặc 1 HS kể chuyện giỏi (nếu có). (* Dù có phương tiện kĩ thuật hỗ trợ, GV vẫn phải nhớ nội dung câu chuyện, hiểu câu chuyện để có thể truyền hiểu biết, cảm xúc của mình đến HS. Phương tiện kĩ thuật không thay được vai trò của GV.)
- Bảng phụ ghi tên các nhân vật trong câu chuyện (chị Hà, Hưng Tô, Dũng Béo, Tuấn Sứt, Tôm Chíp).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra 1 – 2 HS kể về việc làm tốt của một người bạn.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Câu chuyện *Nhà vô địch* các em học hôm nay kể về một bạn học sinh bé nhất lớp, tính tình rụt rè đến mức ai cũng tưởng bạn không dám tham dự một cuộc thi nhảy xa. Không ngờ, cậu học trò bé nhỏ, nhút nhát ấy lại đoạt giải *Nhà vô địch* của cuộc thi. Vì sao có chuyện lạ như vậy, các em cùng nghe câu chuyện để hiểu được điều đó.

2. GV kể chuyện "Nhà vô địch" (2 hoặc 3 lần)

– GV kể lần 1 (có thể dùng băng ghi âm lời kể hay của nghệ sĩ hoặc HS giỏi thay cho lời kể của GV) – HS nghe. Kể xong lần 1, GV mở bảng phụ giới thiệu tên các nhân vật trong câu chuyện (chị Hà, Hưng Tô, Dũng Béo, Tuấn Sứt, Tôm Chíp).

– GV kể lần 2, vừa kể vừa chỉ vào tranh minh họa phóng to dán trên bảng lớp hoặc yêu cầu HS vừa lắng nghe GV kể vừa quan sát từng tranh minh họa trong SGK.

– GV kể lần 3 (nếu cần).

Nội dung truyện :

Nhà vô địch

1. Hôm ấy, bọn trẻ trong làng chọn hố cát cạnh con mương đào làm nơi tổ chức cuộc thi nhảy xa. Chị Hà được mời làm trọng tài. Khán giả là mấy cô cậu tí hon ngồi ở bên kia bờ mương mắt hau háu chờ xem.

Chị Hà dõng dạc hô :

– Các thí sinh chuẩn bị ! Người số một : Hưng !

Hưng Tổ bập bạch như một chú vịt chạy vào vị trí. Nghe tiếng hô : "Bắt đầu !", nó chạy lấy đà nhanh đến bất ngờ. Gần đến nơi, miệng nó bầm lại. "Phốc", nó nhảy đúng vào miệng hố bên kia, đất lún xuống. Nó đứng dậy, hanh diện nhìn mọi người.

Người tiếp theo là Dũng Béo. Vừa nghe gọi tên, cậu ta vỗ đùi đèn dét để thị uy. Rồi cậu cũng nhảy qua hố có phần dễ dàng hơn Hưng Tổ. Chỉ phải cái chân cậu lún sâu xuống lớp đất mềm khiến cả bọn phải xúm vào "nhổ" cậu lên. Cậu ta cười toe toét :

– Tớ sẽ nhảy lại để tự phá kỉ lục.

Người thứ ba vượt qua chiếc hố nhẹ như mèo là Tuấn Sứt, cậu ta đã từng thi nhảy xa cấp huyện. Xong việc, cậu nằm vắt chân chữ ngũ trên cổ để chờ nhận giải.

2. Chị Hà gọi đến Tôm Chip. Tôm Chip bé nhất bọn, tinh tinh lại rụt rè, mới nghe gọi tên mặt đã đỏ lên. Chị Hà ái ngại, bảo :

– Nếu em không nhảy thì làm khán giả vậy.

Tôm Chip càng bối rối. Dũng Béo thấy vậy, cười, bảo :

– Làm khán giả thì sang bờ mương bên kia.

Có thể vì tự ái, Tôm Chip quyết định vào vị trí.

– Hai... ba !

Tôm Chip giật bắn người lao lên. Đến gần điểm đệm nhảy thì cậu đột nhiên đứng sụng lại, chân miết xuống đất.

– Không nhảy được thì chạy qua.

– Hay là để tớ cắp vào nách rồi nhảy qua.

– Tớ cho cậu thành tích lúc nãy đấy. – Dũng, Hưng, và mấy bạn nhao nhao khích bác.

Tôm Chip suýt khóc vì giận mình và tức bạn. Chị Hà nhẹ nhàng an ủi :

– Hay em để Dũng nhảy lại trước đã.

3. Nhưng Tôm Chip quyết định nhảy lần thứ hai. Lần này cậu lấy đà đúng kiểu hơn. Đúng lúc cậu đạp chân vào mõ đất lao lên thì có tiếng kêu thất thanh phía bên kia bờ mương. Mọi người đang tập trung theo dõi cuộc thi nên chỉ có cậu mới trông thấy một bé trai, do xô đẩy, đang lăn theo bờ mương xuống dòng nước. Cậu lao nhanh như tên bắn. Đến gần hố nhảy, cậu quặt sang bên, tiếp tục lao lên khiến mọi người cười ồ. Khi đứa bé

đã ở sát mép nước, Tôm Chíp cũng đã tới bờ mương. Có tiếng hét tuyệt vọng. Lúc tất cả cùng nhận ra mối nguy hiểm thì họ cũng thấy Tôm Chíp đã nhảy như bay qua con mương kịp giữ đứa bé lại. Ai nấy thở phào.

4. Chị Hà lội sang bờ mương bên kia. Mấy đứa lần lượt lội sang theo. Cả bọn đều lè lưỡi, lắc đầu không hiểu Tôm Chíp làm thế nào để nhảy qua con mương rộng nhường kia. Dũng Béo tuyên bố :

– Chức vô địch thuộc về Tôm Chíp. Nhưng phải khám xem nó có lắp chiếc cánh quạt nào không đã.

Cả bọn cười ồ lên và phục Tôm Chíp ra mặt. Còn Tôm thì nhớ lại lúc đó cậu không nghĩ đến cuộc thi mà chỉ nghĩ đến việc cứu em bé khỏi rơi xuống nước.

Theo TẠ DUY ANH

3. Hướng dẫn HS kể chuyện, trao đổi về ý nghĩa câu chuyện

Một HS đọc 3 yêu cầu của tiết KC. GV hướng dẫn HS thực hiện lần lượt từng yêu cầu :

a) *Yêu cầu 1 (Dựa vào lời kể của thầy cô và tranh minh họa, kể từng đoạn câu chuyện)*

- Một HS đọc lại yêu cầu 1.
- GV yêu cầu HS quan sát lần lượt từng tranh minh họa truyện, suy nghĩ, cùng bạn bên cạnh kể lại nội dung từng đoạn câu chuyện theo tranh.

– HS trong lớp xung phong kể lần lượt từng đoạn câu chuyện theo tranh (kể vấn tắt, kể tỉ mỉ). GV bổ sung, góp ý nhanh ; cho điểm HS kể tốt. VD :

Tranh 1 : Các bạn trong làng tổ chức thi nhảy xa. Chị Hà làm trọng tài. Hưng Tô, Dũng Béo và Tuấn Sứt đều đã nhảy qua hố cát thành công.

Tranh 2 : Chị Hà gọi đến Tôm Chíp. Cậu rụt rè, bối rối. Bị các bạn trêu chọc, cậu quyết định vào vị trí nhưng đến gần điểm đệm nhảy thì đứng sụng lại.

Tranh 3 : Tôm Chíp quyết định nhảy lần thứ hai. Nhưng đến gần hố nhảy, cậu bỗng quật sang bên, tiếp tục lao lên khiến mọi người cười ồ. Thì ra Tôm Chíp đã nhìn thấy một bé trai đang lặn theo bờ mương nên lao đến, vọt qua con mương, kịp cứu đứa bé sắp rơi xuống nước.

Tranh 4 : Các bạn ngạc nhiên vì Tôm Chíp đã nhảy qua được con mương rộng ; thán phục tuyên bố chức vô địch thuộc về Tôm Chíp.

b) *Yêu cầu 2, 3 (Kể lại toàn bộ câu chuyện bằng lời của nhân vật Tôm Chíp. Trao đổi với các bạn về một chi tiết trong truyện, về nguyên nhân dẫn đến thành tích bất ngờ của Tôm Chíp, về ý nghĩa câu chuyện).*

- Một HS đọc lại yêu cầu 2, 3.
- GV nhắc HS – kể lại câu chuyện theo lời nhân vật các em cần xưng "tôi", kể theo cách nhìn, cách nghĩ của nhân vật.

– Từng cặp HS "nhập vai" nhân vật, kể cho nhau câu chuyện ; trao đổi về một chi tiết trong truyện, về nguyên nhân dẫn đến thành tích của Tôm Chíp, ý nghĩa câu chuyện.

– HS thi KC. Mỗi HS nhập vai kể xong câu chuyện đều cùng các bạn trao đổi, đối thoại. Cả lớp và GV nhận xét, tính điểm, cuối cùng bình chọn người thực hiện bài tập KC nhập vai đúng và hay nhất, người hiểu truyện, trả lời các câu hỏi đúng nhất.

VD về các câu trả lời :

+ Mỗi HS có thể thích một chi tiết trong câu chuyện. VD, có em thích chi tiết *Dũng Béo vỗ dùi thị uy rồi cũng nhảy qua hố, chỉ phải cái chân cậu lún sâu xuống lớp đất mềm khiến cả bọn phải xùm vào "nhổ" cậu lên* vì chi tiết này tả Dũng Béo rất ngộ nghĩnh. / Em khác có thể thích câu Dũng Béo đề nghị ở cuối truyện *phải khám Tôm Chíp xem nó có lắp chiếc cánh quạt nào không* đã vì chi tiết này rất khôi hài.

+ Về nguyên nhân dẫn đến thành tích bất ngờ của Tôm Chíp : Tình huống bất ngờ xảy ra khiến Tôm Chíp mất đi tính rụt rè hàng ngày, phản ứng rất nhanh, thông minh, dũng cảm nên đã kịp cứu em nhỏ.

+ Về ý nghĩa của câu chuyện : Câu chuyện khen ngợi Tôm Chíp dũng cảm, quên mình cứu người bị nạn ; trong tình huống nguy hiểm đã bộc lộ những phẩm chất đáng quý.

4. Củng cố, dặn dò

– GV nhận xét tiết học.

– Dặn HS về nhà tập kể lại câu chuyện cho người thân ; đọc trước để bài và gợi ý của tiết KC đã nghe, đã đọc tuần 33 để tìm được câu chuyện nói về việc gia đình, nhà trường và xã hội chăm sóc, giáo dục trẻ em ; hoặc trẻ em thực hiện bốn phận với gia đình, nhà trường, xã hội.